

Economic Scenario and the budget: Opportunities for Indian business

Organized by: B V S S

Abhijit Phadnis, PhD

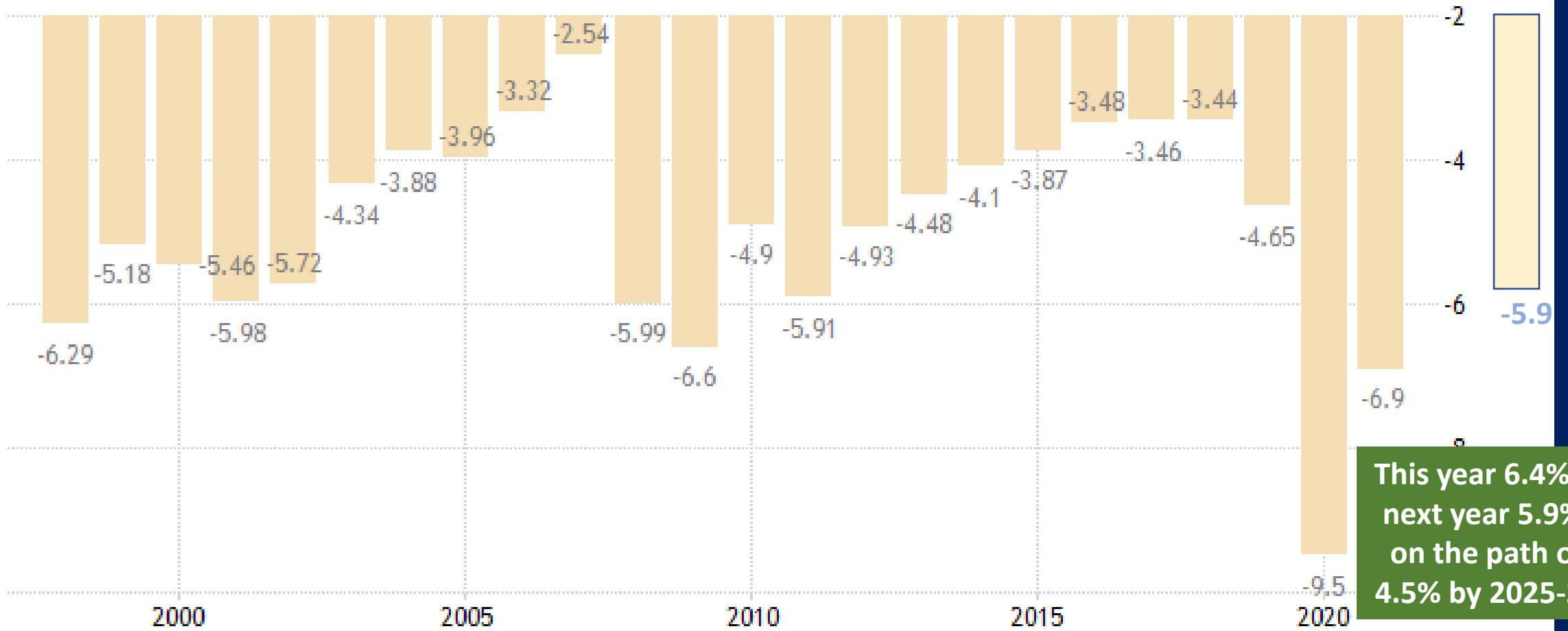
Economic Scenario

GDP Growth Rate

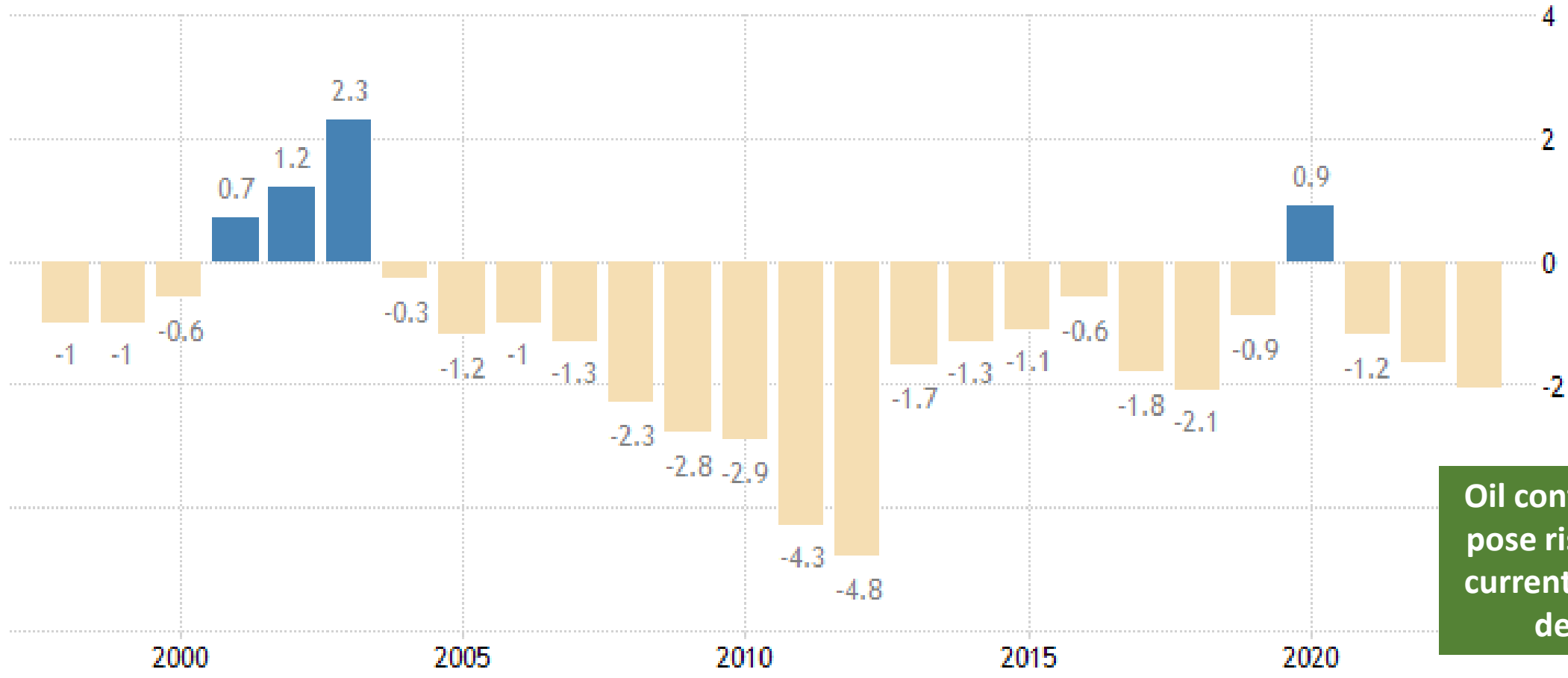

Fastest Growing Large Economy and likely to be so in 2023-24

Fiscal Deficit

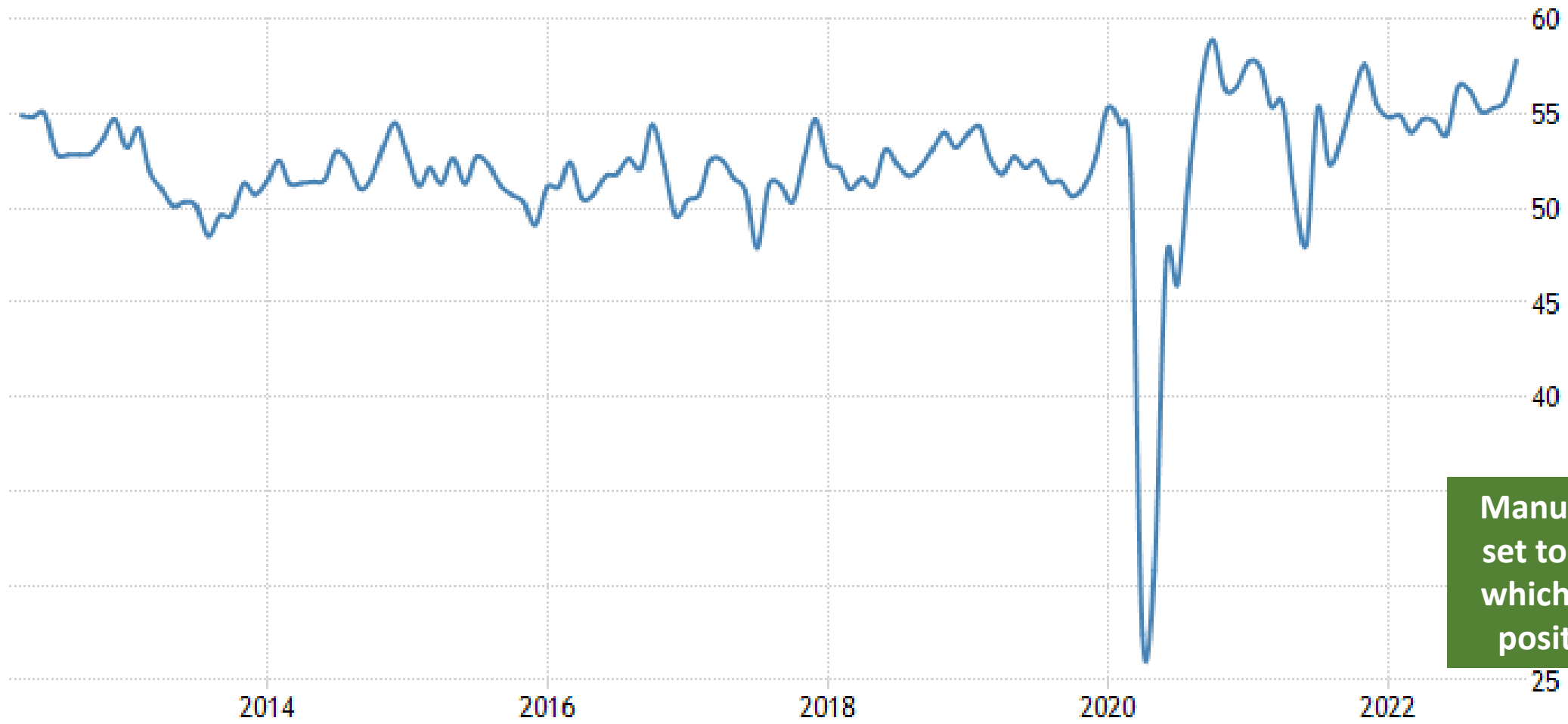
Current Account Deficit

Oil continues to pose risk to our current account deficit

₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹

Manufacturing PMI

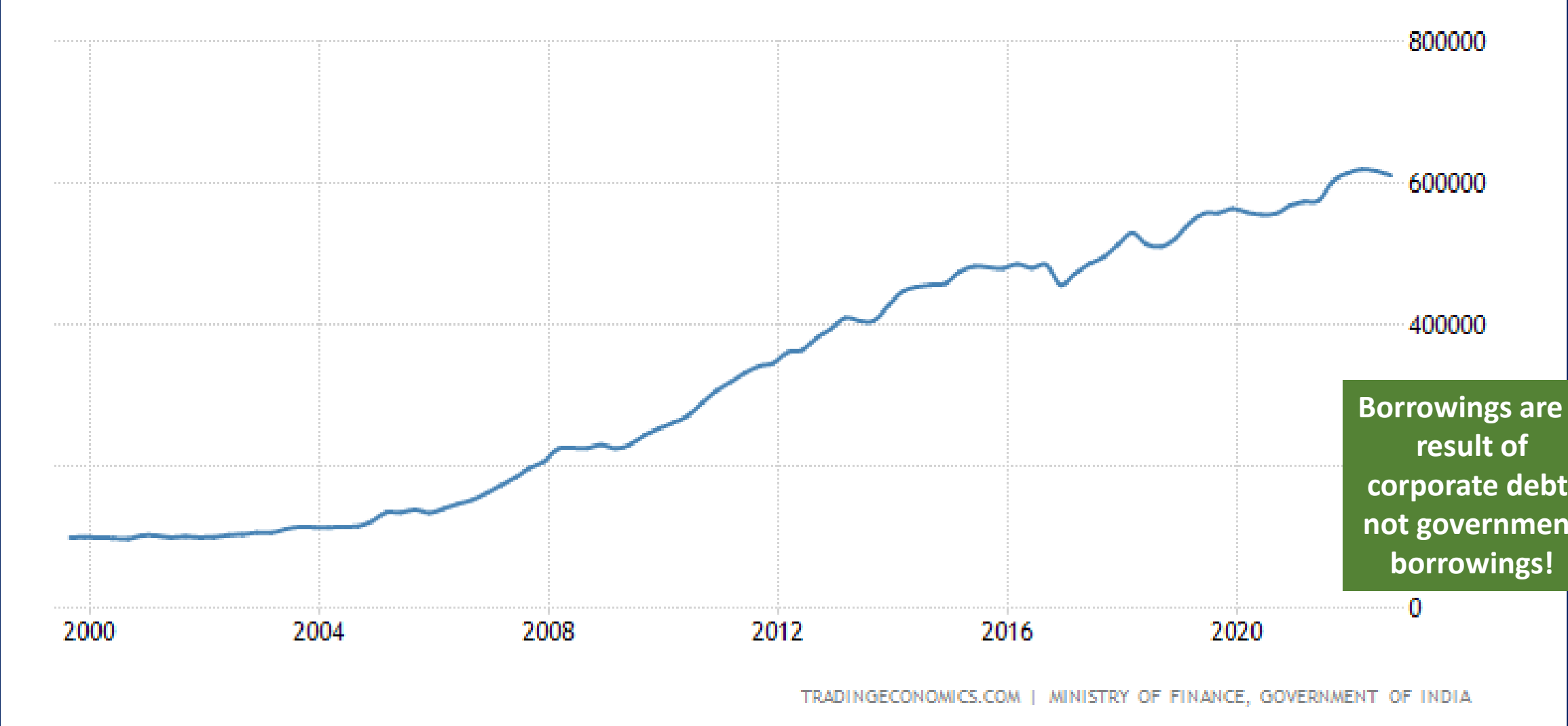

Manufacturing set to take off; which is a very positive sign

Foreign Exchange Reserves

Foreign Exchange Borrowings

Inflation

Rupee

US Dollar Indian Rupee

Rupee could gain as the US interest rate tightening ebbs!

Repo Rate

Loan Growth

Loan growth when we have historically cleanest bank balance sheets is a great sign !

Yield on Government Bonds

Equity markets

Equity markets are reasonably valued and are likely to do very well !

Budget summary

Budget summary

Rs. Lakh Crores	2021-22	2022-23	2022-23	2023-24	
	Actuals	BE	RE	BE	% change
Revenue Receipts					
: Tax Revenue	18.1	19.3	20.9	23.3	11.5%
: Non-tax revenue	3.7	2.7	2.6	3.0	
Capital Receipts					
: Borrowings	15.8	16.6	17.6	17.9	1.7%
: Others	0.4	0.8	0.8	0.8	
Total Receipts	38.0	39.4	41.9	45.0	7.4%
Total Expenditure					
: Revenue Expenditure	32.0	31.9	34.6	35.0	1.2%
: Interest	8.1	9.4	9.4	10.8	14.9%
: Grant in aid for capex	2.4	3.2	3.3	3.7	12.1%
: Capital Expenditure	6.0	7.5	7.3	10.0	37.0%

Deficit summary

Rs. Lakh Crores	2021-22	2022-23	2022-23	2023-24
	Actuals	BE	RE	BE
Revenue Deficit	10.20	9.90	11.10	8.70
% of GDP	4.40%	3.80%	4.10%	2.90%
Effective Revenue Deficit	7.80	6.70	7.80	5.00
% of GDP	3.30%	2.60%	2.90%	1.70%
Fiscal Deficit	15.8	16.6	17.6	17.9
% of GDP	6.70%	6.40%	6.40%	5.90%
Primary Deficit	7.7	7.2	8.2	7.1
% of GDP	3.30%	2.80%	3.00%	2.30%

Positives

- Massive infra push @ Rs. 10 Lakh Crore, Rs. 2.40 Lakh Crore for Railways
- Conservative tax revenue growth projections: positive surprise are possible
- Fiscal deficit, revenue deficit, primary deficit all are trending down
- Higher provision for expenditure on education

Challenges

- Revenue expenditure could spill over beyond the budget, meagre growth projected
  - Fertilizers spending overshoot considerably than the budget in 2022-23
  - Food and public distribution spend significantly higher than the budget in 2022-23
- External geo-political challenges: oil, belligerent China
  - Meagre jump in defence budget in 2023-24

Key highlights

Backdrop of transformational achievements

- 11.7 crore household toilets under Swachh Bharat Mission
- 9.6 crore LPG connections under Ujjwala Yojana
- 220 crore Covid vaccination of 102 crore persons
- 47.8 crore PM Jan Dhan bank accounts
- Insurance cover for 44.6 crore persons under PM Suraksha Bima and PM Jeevan Jyoti Yojana
- Cash transfer of 2.2 lakh crore to over 11.4 crore farmers under PM Kisan Samman Nidhi.

₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹

7 focus areas: Saptarishis

- Inclusive development
- Reaching the last mile
- Infrastructure & investment
- Youth power
- Unleashing the potential
- Green growth
- Financial sector

Inclusive Development

- Digital Public Infrastructure for Agriculture, Open Source, Public Good
- Agriculture Accelerator Fund for Agri-start ups
- Global Hub for Millets: 'Shree Anna'
- Cooperation: Agricultural credit societies to Multi-purpose credit societies
- Cooperatives database
- Health: 157 nursing colleges, multi-disciplinary courses for medical devices
- National digital library for children & adolescents in regional languages & English

₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹

Reaching the last mile

- 500 blocks for saturation of essential government services
- Pradhan Mantri PVTG Development Mission : vulnerable tribal groups: 15K Crs. In 3 years
- Eklavya Model Residential Schools: 38,800 teachers and support staff
- PM Vishwakarma KAushal Samman (PM VIKAS): Improve quality, scale & reach
- PM Awas Yojana is being enhanced by 66 per cent to over Rs. 79,000 Cr
- Bharat Shri : digital epigraphy museum with 1,00,000 ancient inscriptions
- Deendayal Antyodaya Yojana: 81 lakh Self Help Groups : now producer enterprises
- Support for poor prisoners for bail

Infrastructure & Investment

- 'Effective Capital Expenditure' of the Centre: Rs. 13.7 lakh crore
- A capital outlay of Rs. 2.40 lakh for the Railways
- One hundred critical transport infrastructure projects, for last and first mile
- Fifty additional airports, heliports, water aerodromes & advance landing grounds
- Making Cities ready for Municipal Bonds
- 100 per cent mechanical desludging of septic tanks and sewers

Youth power

- Pradhan Mantri Kaushal Vikas Yojana 4.0: 3 year focus: IoT, Drones, AI
- A unified Skill India Digital platform
- National Apprenticeship Promotion Scheme: 47 lakh youth in three years
- Tourism: 50 destinations will be selected through challenge mode: App
- Sector specific skilling and entrepreneurship: 'Dekho Apna Desh'
- Unity malls by states for ODOPs, handicrafts

Unleashing the potential

- Jan Vishwas Bill to amend 42 Central Acts.
- “Make AI in India and Make AI work for India”: 3 centres of excellence
- National Data Governance Policy: Promotion of innovation & research
- Risk based KYC approach
- Digi-locker & Aadhar for identity & address updating
- Unified filing process for government filings

Unleashing the potential

- Relief for MSMEs: Forfeitures during the Covid period to be refunded
- Phase 3 of E-courts
- Entity Digi-locker for safe sharing of documents with banks, government authorities
- 100 Labs for 5G services
- Lab grown diamonds: research grant to one of the IITs for 5 years

Green growth

- Green hydrogen mission: 2030 target of 5 MMT annually
- Rs. 35,000 Cr. priority capital investments for energy transition and net zero goals
- 13 GW renewable energy evacuation from Ladakh
- 1 Cr. farmers to adopt natural farming: 10,000 Bio-Input Resource Centres: 3 years
- 500 new waste to wealth plants: GobarDhan
- Amrit Dharohar: Wetlands & Mangroves through public participation

₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹

Financial Sector

- Credit guarantee for MSME sector: New scheme from 1st April 2023, corpus of 9K Cr
- National financial information registry: in coordination with RBI
- Financial sector regulations to be reviewed
- Amendments in regulations for better protection of investors
- SEBI being empowered for NISM Degrees, Diplomas & Certificate
- Portal for unclaimed shares & dividends

Investments

- Mahila Samman Savings Certificate: Rs. 2 Lakhs: 2 years: 7.5%
- Senior Citizen Savings Scheme: 15 to 30 Lakhs
- Monthly Income Schemes: Single: 4.5 to 9, Joint: 9 to 15 Lakhs
- Amendments in regulations for better protection of investors
- SEBI being empowered for NISM Degrees, Diplomas & Certificate
- Portal for unclaimed shares & dividends

Direct taxes

Direct tax provisions

- New tax regime becomes the default tax regime
- Made more attractive with slab rationalization, upto 7 lakhs no tax, standard deduction extended to new tax regime
- Presumptive taxation limits increased for MSMEs & professionals by 50% each
- Capital gains on investment in residential house capped at Rs. 10 crore
- Leave encashment tax-free upto Rs. 25 Lakhs

Indirect taxes

₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹

Indirect tax provisions

- Green mobility: exemption from excise on GST paid on Compressed Bio Gas
- Electronics: relief in customs duty on camera lens, lithium ion cells
- Rationalization of duties in chemicals & fertilizers: blending of ethanol
- Reduction of customs duties in inputs for marine products

Business opportunities

₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹ ₹

Opportunities for business

Increasing ease of doing business

Easier access to credit

Digitalization throws opportunities

A number of emerging areas

Domestic tourism to explode

Agriculture : new paradigm

Manufacturing : the new growth engine

Infrastructure push continues

More Distributed opportunities

Green energy revolution

Premium on thinking out of the box

Glorious days for Start Ups

जगापुढच्या आदर्शाचे प्रतिबिंब

अभिजित फडणीस

सं

कटप्रस्त जागतिक परिस्थितीत चमकणाऱ्या तारा असं विद्यमान भारताचं वर्णन नक्कीच करता येईल. जगभरामध्ये वाढलेला

महागाई, त्यावर अंकुश ठेवण्यासाठी वाढलेले व्याजदर आणि त्यामुळे काही देशात संभाव्य मंदी रेंगाळलेला आणि काहीसा उ होऊ शकेल, असा रशिया युक्रेन प्रश्न, अनेक देशात वाढलेले कर्जांचे डोंगर आणि

त्यातून निर्माण होणार संभाव्य प्रश्न, तेलभावांबद्दल अशाश्वती या सर्व विषयांमुळे जग हे थोडंसं व्यथित झालेलं असताना मोठ्या अर्थव्यवस्थांमध्ये सर्वांत सक्षम पद्धतीने वाढणारा असं देशाचे वर्णन करता येईल. यावर्षी जवळ जवळ ७ टक्के वृद्धीदर आणि पुढील वर्षी जागतिक कारणांमुळे कमी, तरी सुद्धा ६.५ टक्के संभाव्य वृद्धीदर ही अर्थसंकल्पाची पार्श्वभूमी उल्लेखनीय आहे.

सार्वत्रिक निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर हा अर्थसंकल्प खैरातीची घोषणा करणारा असेल अशी सर्वसाधारण अपेक्षा होती. मात्र, सर्वकप लोकानुनयाऐवजी वित्तीय शिस्तचा पर्याय अर्थमंत्र्यांनी निवडलेला दिसतो. करोना काळात २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात आपली वित्तीय तूट ही ९.५ टक्के एवढी प्रचंड वाढलेली होती ती २०२५-२६ पर्यंत ४.५ टक्के एवढी खाली आणली जाईल असे पूर्वीच अर्थमंत्र्यांनी सांगितलं होतं त्यानुसार या वर्षीच्या ६.४ टक्के तुटीच्या तुलनेत तूट पुढील वर्षी ५.९ टक्के एवढी खाली आणली जाईल. असे असूनही खाजगी क्षेत्रातील अपेक्षित गुंतवणूक अजूनही पुरेशी वेग पकडत नाही आणि त्याचबरोबर जागतिक परिस्थितीमुळे निर्यातीत घसघशीत वाढ होण्याची शक्यता धूसर असल्याने, खाजगी गुंतवणूक थोडी अधिक लांबणीवर पडेल याचं भान ठेवत गुंतवणुकीला चालना सरकारलाच द्यावी लागणार. पायाभूत सुविधांवरील खर्चातील वाढ त्यामुळे ३३ टक्के एवढी घसघशीत दर्शवण्यात आली आहे आणि त्याचे पडसाद रेल्वेतील गुंतवणुकीत उमटले आहेत. तसेच, विमानतळ, हेलिपॉर्ट्स, पाण्यातील विमानतळ, बंदरे, सीमावर्ती क्षेत्रातील पायाभूत साधने या सर्वच बाबत प्रगतीचा अधिक वेग दिसला तर आश्चर्य नाही.

या वेळच्या सुटसुटीत भाषणात अर्थमंत्र्यांनी गेल्या काही वर्षात राबवलेल्या जनकल्याणकारी योजनांचा आणि त्यातून मिळालेल्या साध्यांचा केवळ ओझरता उल्लेख केला. त्याचा खूप तपशील टाळून एका प्रकारे भारत आता नव्या उड्डाणासाठी तयार आहे, हे दर्शवलं आणि त्याचबरोबर तळागाळातील समाजासाठी शाश्वत विकासाच्या नवीन संधी आणि तरुणांसाठी नवीन मार्ग उपलब्ध होण्यासाठी संकेत दिले आहेत. पुढील तीन वर्षांत एक कोटी बढीराजांनी नैसर्गिक शेतीकडे वळावं आणि नैसर्गिक खतांचा अधिक वापर करावा, यासाठी दहा हजार सहायता केंद्रे उभारण्याची घोषणा तसेच 'श्री धान्य' म्हणजेच ज्वारी, बाजरी, रागी अशा परंपरागत तुणधान्यांबाबत भारताने जागतिक नेतृत्व करावं हा

इतरांचे अनुकरण करणारा देश ही भारताची ओळख लोप पावत आहे. भारत जगाचे नेतृत्व करायला सक्षम होत आहे. सर्वाधिक लोकसंख्या असूनही लोकशाही मूल्य जपत उत्तम नियोजनातून सर्वकष प्रगती करण्यासाठी आणि शाश्वत जगाच्या निर्मितीसाठी भारत जगासाठी काही नवीन मापदंड निर्माण करू इच्छित आहे. या साऱ्यांचे प्रतिबिंब म्हणजे हा अर्थसंकल्प.

साठवणूक शृंखला निर्माण करण्याची घोषणा ही नवीन दिशा देणारी.

वनवासी बांधवांसाठी सर्वकष विकासाचा मार्ग खुला व्हावा यासाठी पुढील तीन वर्षात ठोस प्रयत्न आणि त्याचबरोबर या समाजातील मुलांना शिक्षणाच्या संधी मिळव्यात म्हणून एकलव्य शाळांमध्ये भरीव शिक्षक भरती हेही विशेष. वंचित घटकांसाठी गुहयोजनेमधील तरतुदीत ६६ टक्के एवढी भरीव वाढ हे भारतीय समाजाला दैनंदिन आवश्यकतांच्या पूर्ततेसाठी लवकरात लवकर स्वावलंबी व्हावं आणि वंचित समाज प्रगतीच्या नव्या वाटांसाठी लवकर तयार व्हावा या दृष्टीने उचललेलं पाऊल. तरुणाई नवीन संधीसाठी तयार व्हावी यासाठी केलेल्या तरतुदी आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स, रोबोटिक्स, मेकॅट्रॉनिक्स, ३-डी प्रिंटिंग, इंटरनेट ऑफ थिंग्स, कृत्रिम हिरे निर्मिती, ड्रोन्स, नर्सिंग, पर्यटन, वैद्यकीय उपकरणे निर्मिती, फाईव्ह जी सेवा, औषध संशोधन यातील नवीन कौशल्ये विकसित करतील. ४७ लाख तरुणांना अग्रेन्टिसिप मानधन थेट ट्रान्सफर होणार आहे. याने ज्ञानाधिष्ठित कर्मचारी वर्ग तयार करायला मदत करेल. उत्पादन क्षेत्रात भरीव प्रगती करणं हे अगत्याचं आहे आणि त्यासाठी कुशल तरुणाईची नितांत आवश्यकता आहे.

या अर्थसंकल्पांमध्ये सहकारी क्षेत्र, पारंपरिक हस्तकौशल्ये आणि महिलांचे बचत गट या दृष्टीने काही पाऊले उचलली आहेत. सहकारी क्षेत्राचा विकास व्हावा म्हणून नवीन डेटाबेस तयार करण्याची घोषणा आहे. बहुउद्देशीय सहकारी संस्था निर्माण व्हाव्यात म्हणून सरकार पावले उचलणार आहे. महिलांच्या ८१ लक्ष परस्पर साह्य बचत गटांचा पुढील टप्पा म्हणून निर्मिती करण्याचे उद्देश्य तयार केलेले दिसून येतं.

पर्यटन वेळोवेळा सर्वकष विकास आणि त्याला तंतूतानाची जोड ही नवीन संधी निर्माण करेल.

अर्थसंकल्प म्हणजे राष्ट्र कुठल्या दिशेने वाटचाल करणार, याच्या ध्येयधोरणांचा आलेख. मात्र, मध्यमवर्गीय नागरी माणूस कररचनेकडे डोळे लावून बसलेला असतो. दोन वर्षांपूर्वी एक पर्यायी कररचना राबवण्यात आली आणि ती ऐच्छिक होती. मात्र ६.५ कोटी करदात्यांपैकी केवळ पाच लक्ष लोकांनी तिचा स्वीकार केला. कर वाचवण्यासाठी गुंतवणूक हे इतके अंगवळणी पडले आहे, की कर आणि गुंतवणूक यांची जोड न लावता त्या दोन्ही गोष्टी पूर्णपणे वेगळ्या दृष्टीने बघितल्या पाहिजेत आणि गुंतवणुकीचा परतावा वाढवण्यावर भर दिला पाहिजे, हा सरकारचा योग्य संकेत समाजाने गेली दोन वर्षे झुगारून दिला. आर्थिक साक्षरता कमी असल्याचे हे द्योतक. याच अज्ञानातून देशात विमा आणि गुंतवणूक यांची गल्लत होते.

नवीन कररचना यापुढे मूलभूत रचना म्हणून स्वीकारली जाईल आणि जुनी वैकल्पिक ठरेल. पण त्याहून मोठा बदल म्हणजे नवीन कररचना स्वीकारल्यास सात लक्षपर्यंत उत्पन्न असल्यास कर नसेल आणि त्यापुढील उत्पन्नावरही कमी कर बसेल. यापुढे तरी अनेक जण या विषयावर सखोल विचार करतील. निवृत्तीच्या वेळी मिळणारा लोव्हे एनकॅशमेंट मोबदला आता आकर्षक होणार आहे. अशा मंडळींना आता २५ लाखांवर कर भरावा लागणार नाही. ज्येष्ठांच्या वचत योजनांमध्ये भरीव वाढ सुचवली आहे. त्याचा त्यांना नक्कीच लाभ होईल. गुंतवणूकदारांना केवायसीचा व्याप कमी व्हावा आणि सामान्य माणूस सहज आर्थिक गुंतवणुकीकडे वळावा, यासाठी काही उपाययोजना झाल्या आहेत. तसेच उद्योग सुलभतेसाठी काही घोषणा झाल्या आहेत. त्यामुळे एकीकडे उद्योजकतेला प्रोत्साहन आणि दुसरीकडे बचतीचे आर्थिक गुंतवणुकीत रूपांतर अशी जोड दिसेल. गेल्या काही वर्षांत अर्थसंकल्पाचे स्वरूप बदलून गेले आहे. नवीन रेल्वेच्या घोषणा, विविध वस्तूंवरील करात केलेले बदल हे आता कालबाह्य झाले आहेत. कॉर्पोरेट कराचे दर आता कमी झाले आहेत आणि स्थिर आहेत. कररचना सोप्या, सुटसुटीत आणि सुलभ होत आहेत.

इतरांचे अनुकरण करणारा देश ही भारताची प्रतिमा वेगाने लोप पावत आहे. भारत जगाचे नेतृत्व करायला सक्षम होत आहे. जगाच्या पाठीवर सर्वाधिक लोकसंख्या असूनही लोकशाही मूल्य जपत उत्तम नियोजनातून सर्वकष प्रगती करण्यासाठी आणि प्रदूषण प्रश्नाला लवकरच मागे सारून शाश्वत जगाच्या निर्मितीसाठी

Thank you BVSS for the invitation !

In case you wish to have a copy of the presentation & PDF Files of finance & investing videos, please reach out to me or the organizers: Mr. Bhave

abhijitaishwarya@gmail.com, Cell 98204 02345,
Linked In: <https://www.linkedin.com/in/drabhijitphadnis/>